

המשך ההירהורים הפרטיים שלאחר הבחירות להפיל את הפייל

אשלייה של ביטחון. בילעדיה, קשה לנו להיות.

פעם היינו רוקדים סביב אליים מדומיינים, כדי להרחיק רוחות רעות ולפייס את איתני הטבע הודוניים. שהתנכלו לנו. כיום אנחנו נאחזים בסמלים מילוליים. בעזרתם אנחנו בונים לעצמנו תמונת-עולם, שבה אנחנו יכולים להרגיש את עצמנו בטוחים. מתוך אשלייה שאנחנו מכירים את הכוחות הפועלים. מה שמוכר אינו מספיק.

כאשר בא מישוה ומערער תמונה זו — הוא נראה כאויב אישי. רק אדם זדון, נתעב, יעדה על דעתו לפגוע במוסכמות, המעניקות לנו ביטחון. הוא בא לגזול מאיתנו את הרגשתי-הביטחון — ונדמה לנו שהוא גזול את הביטחון עצמו. הוא הורס את עולמנו. הוא מוכרח להיות שליח של כוחות אפלים — השמן האנטי-כריסטי, היהודי, הי קומוניסטי (או הקאפיטליסטי).

זהו מכניזם טבעי לגמרי. השינאה הזאת, הנראית כה אישית, אינה אישית כלל. שונאים את הנון-קונפורמיסט, האיש הפוגע בתבנית הנפשית הקבועה. מפני ש-הפורמה, התבנית, דרושה לנו לחיפוי על פחדינו העמוקים. מבחינה זו אין כל הבדל בין תבנית נכונה או כוזבת, מציאותית או בלתי-מציאותית. אנו דבקים במה שיש. אולם העולם צריך להתקדם. המציאות משתנה. יש צרכים חדשים, אתגרים חדשים. כדי לעמוד בהם צריכים לשבור מוסכמות, להרוס תבניות שאבד עליהן הכלה.

הנון-קונפורמיסט ממלא תפקיד חיוני בהתקדמות האנושית. אכן אין תפקיד כפייטובה יותר. רבים שמוזגו תפקיד זה פיימו את דרכם על הצדק, על המוקד, כבור שז טיט.

איתרע מזלי שכל מה שהיה לי להגיד על המדינה הזאת, עוד בטרם נולדה ועד היום, פגע במוסכמות. כימעט מאז ש-פורסמו מאמרי הראשונים בעיתונים, כשר הייתי בן 17. הייתי גולן הגונב מאנשים טובים את שלוות-נפשם, ההורס את העור לם החמים והנזח של מוסכמות ואשליות ושקרים מקובלים.

אדם הרסני, עובר ישראל, הי ראוי בהחלט לשינאת הרבים. אדם

שמיר בבית-קפה. הוא היה סמל לכל מה שתיגענו באותם הימים — "קצין" בעורף, לוחם-שליכסא, קומיסאר פוליטי, תרבות-ניק. הציגו אותנו זה בפני זה — וזה היה מיקרה של אנטיפאטיה הדדית טהורה מ-מבט ראשון. היא החזיקה מעמד לאורך כל הדרך הארוכה שעבר משה שמיר מן ה-שמאל הקיצוני אל הימין הקיצוני.)

נאצי וגם הומוסקסואל

אני זוכר את מאמרו זה של שמיר, מפני שמאז קרה לי הדבר פעמים ל-לאספור. אנשים רבים, שמעולם לא נפגשו עימי אישית, גילו לי שינאה אישית עזה.

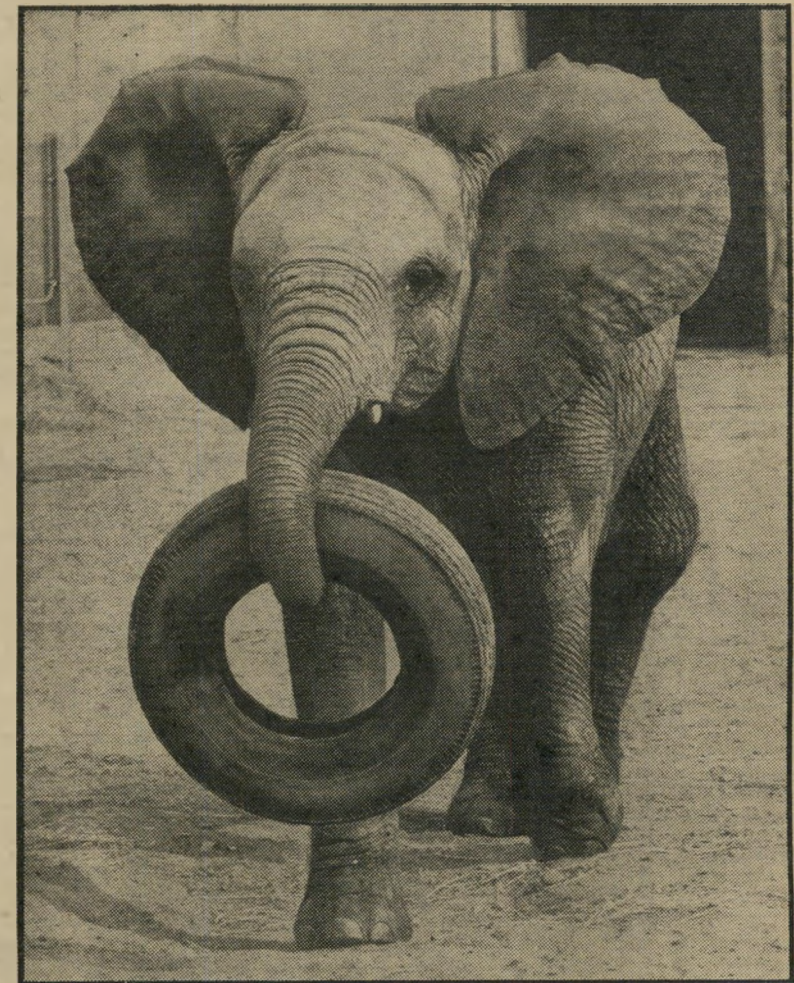
יש המאמינים, משום-מה, שאני נהנה מזה. שאני יוצא בכונה תחילה לעורר על עצמי את שינאת הבריות. שזה גורם לי איזשהו תענוג פרברטי.

לצערי אין זה כך. אני מוכרח להודות שהתופעה דיכאה אותי, תחילה, לא מעט — עד שהתרגלתי אליה, ולמדתי להתייחס אליה במידה כלשהי של שוויון-נפש. **אכן אני מנסה להבין אותה.**

מה מביא אנשים, שאינם מכירים אותי, לשנוא אותי שינאה כה לוחטת? מה מביא כתריסר אנשים, מדי שבוע, לכתוב לי מיכר-תביישנאה אנונימיים, לאיים עלי איומים מוריים ומסמריי-שערות — ואף להוציא כמה אגורות יקרות על מישלוחם? מה מביא איש צעיר ונחמד כמו עמוס עוז, שמעולם לא פגשתי, לכך שיציע את ה-שינאה האישית אלי כדגלה העיקרי של מפלגה חדשה, ששאלה לעצמה כמה מן הידעות של העולם הזה.

ישנו מכון המציג מדי שנה לדגם מייצג של ישראלים מצויים את השאלה: מיהו האדם הטוב עליך ביותר? מזה כמה שנים אני מופיע באופן קבוע ברשימה זו, בצד מועמר קזאפי, ליאונרד ברוננייב ויצחק בן-אהרון, ופעם אף עמדתי בראש הרשימה העולמית המפוראת הזאת.

נדמה לי שאני האדם היחידי בחיי-הציבור בישראל ששני אנשים טרחו לכתוב נגדו בשנים האחרונות ספרים רוויי-שינאה, תוך העלאת הטענות המשעשעות ביותר נגדו — שאני נאצי, הומוסקסואל, קמצן חולני, וכיוצא-באלה סמלי-שינאה מובהקיים. (הספר השלישי, שנכתב נגדי עלידי

זה היה באמת כתב-לע"ת — כי הוא הור פיע מעת לעת, כשעלה בידניו לאסוף את הלירות שהיו דרושות להדפסת גליון גר-סף. כולנו היינו עניים מרודים, ואת ה-כסף לקחנו ממשכורותנו. במשך שנתיים הוצאנו ארבעה-חמישה גליונות, שכולם עוררו רעש עצום ביישוב.

הרעש בא מפני שהטפנו לרעיונות שהיו בלתי-מקובלים מאד: שאנחנו מהווים אור-מה חדשה באסיה; שעלינו להתייחס ב-חיוב אל התנועה הלאומית הערבית ולמצוא דרך להקמת ברית בינה ובין התנועה ה-לאומית שלנו; שמקומנו בתנועת-השיחרור הגדולה של העולם השלישי; שעלינו לסלק את הוקנים השולטים ביישוב (אותם הוק-נים שעודם שולטים כיום במדינה); ויש להפריד בין הדת והלאום; ועוד כהנה ו-כהנה.

נגד הגליון הראשון שדנו נכ-תבי כמאה מאמרים בעיתוני הי-יישוב. מכולם זכור לי במיוחד אחד. הוא נכתב בידי סופר צעיר ומבטיח בשם משה שמיר, סטאי ליניסטי קיצוני שרגל כמדינה דו-לאומית.

שמיר לא התווכח עימנו. החל מן הכות-רת ("במתאבק") ועד המילה האחרונה, היה המאמר שרשרת רצופה של גידופים וקללות. עלי אישית התנפל בשינאה תהו-מית ממש.

המאמר הדהים אותי. לא הכרתי אז את משה שמיר. מעולם לא נפגשנו. ודנה האיש, ולא פתח את עם הידעות שהכענו, ולא פתח את הטענות, אלא חשף תהומות של שינאה אישית לאדם זר לו לחלו-טין.

(עניין זה תוקן, אגב, כעבור שנתיים, בעת המלחמה, כשהייתי חייל ובאתי לי חופשה קצרה בתל-אביב, נתקלתי במשה

אומרים שאדם, שקטעו לו אבר, ממשיך להרגיש מיחושים באבר ש-נקטע. הגידם חש כאב ביד שאבדה לו, ובזמן הראשון נדמה לו שהיד כלל לא נקטעה. הדבר קשור בפעולת העצבים ש-נותרי.

בימים האחרונים אני מרגיש במצב דומה במיקצת. אני קם בבוקר, קורא את העי-תון, עומד על תבזינות האחרונים של ה-שילטון — ומחוי מתחיל לתכנן אוטומטית מהלכים פרלמנטריים לחשיפת המחדל או לסיכול המזימה. עוברת שנייה או שתיים עד שאני נזכר שאין לנו ייצוג בכנסת. האמת היא שזה די מתסכל. מוטי אשכנזי עושה מה שהוא עושה — מה היינו עושים כדי להבטיח שהדברים יהדדו בין כותלי הכנסת וברחבי הארץ? גולדה מכריזה ש-לא תוותר על מילימטר אחד מאדמת ה-גולן, וסוללת את הדרך למילחמה חדשה. דיין אומר שיחידות-מילואים מסוימות תצטרכנה לשרת שנה שלמה (!) מפני ש-הסורים לא יסכימו לסיפוח הגולן עלי-דינו. אילו היתה סיעתנו קיימת בכנסת, היינו מגיישים מיד — —

אבנ הירד נקטעה, כאמור. אין גייסות לביצוע המשימה בכנסת. אין טעם לתכנן.

אבל יש טעם לנסות ולנתח את הסיבות למה שקרה. לא הסיבות שעל פני השטח, שכל פרשן יכול לגלגל כאוות-נפשו ב-מאמר מתוחכם, אלא את הסיבות העמוקות יותר.

„במאבק“ ו„במתאבק“

ב ימים של פלשתינה (א"י), כשגלגרו היה חור, אירגנתי קבוצה קטנה של צעירים והוצאתי כתב-לע"ת בשם במאבק.

מאת אורי אבנרי

המוכרח להיות מעוות, שונא עמו ושונא אדם, איש ריב ומדון.

האם זה מוצא חן בעיני? בהחלט לא. המחנך שלי בבית-הספר לבנים ברחוב אחדה-עם בתל-אביב, מר טומשפולסקי, לימד אותנו באהבה ובהרחבה את ספר ירמיהו. מכל ספרי התנ"ך, זהו הספר הי נהיר לי ביותר. אבל מעולם לא אהבתי את ירמיהו זה, וזוהי הדמות האחרונה בתנ"ך שהייתי רוצה לחקות אותה. חוץ מהכל, אינני אוהב בורות של טיט.

להחליף את הפייל

ב אחד הימים נתבקשתי להרצות ב-פני קבוצה של נערי-חמד אמריקאיים, שבאו ארצה לקורס כלשהו. אחד הצעירים שאל אותי בתמימות: "האם אתה נהנה להיות נון-קונפורמיסט?" הישבתי לו: "בהחלט לא. הייתי רוצה שיריבי יהיו נון-קונפורמי-מיסטים." זאת לא היתה בדיחה.

על הצלב ובבור של סים

לונה אדם גורמלי מהווה חייו, זרוק אותו לתוך עולם לא-נדוד, ללא סימני-דרך מוכרים — והוא ייתקן בהדרה עמו-קה.

כולנו יצורים פגיעים מאד, חסרי-אונים בגיגול העולמי, חיות קטנות ביער מלא נמרים טורפים, נחשים ארסיים ושאר יצו-רייאמים.

אנחנו צריכים להיאחז במשהו, בעצמים או מושגים מוכרים כדי שהם, כדי ליצור לעצמנו לפחות